

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/34/2018
Identifikačné číslo spisu: 7609216541
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7609216541.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: M. U., nar. 2. februára XXXX, bytom XXX XX X. XX (právny nástupca pôvodného žalobcu Oskár Münnich - pila SCHLOSSA, Mlynská 293, Švedlár, IČO: 14 375 346), proti žalovanej: Správa obecných lesov Švedlár, so sídlom 053 34 Švedlár, IČO: 31 956 998, zastúpenej advokátskou kanceláriou PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., Kmeťova 24, Košice, IČO: 36 860 930, o zaplatenie 107.548,29 Eur istiny s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. decembra 2016, č. k. 2Cob/190/2016-127, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. decembra 2016, č. k. 2Cob/190/2016-127 v spojení s uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18. októbra 2016, č. k. 10Cb/129/2016-95, zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením zo dňa 18. októbra 2016, č. k. 10Cb/129/2016-95, odpor podaný žalovanou proti platobnému rozkazu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 2. decembra 2009, č. k. 11Ro/244/2009-25, odmietol.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že na základe žaloby podanej žalobcom, bol dňa 2.12.2009 vydaný platobný rozkaz č. k. 11Ro/244/2009-25. Platobný rozkaz žalobca a žalovaná, prevzali dňa 7.12.2009. Dňa 28.7.2016 žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu požiadala o zrušenie platobného rozkazu alebo alternatívne žiadala opätovné doručenie platobného rozkazu obci Švedlár, argumentujúc tým, že plná moc udelená osobe, ktorá prevzala platobný rozkaz v mene žalovanej, bola v čase prevzatia platobného rozkazu neplatná. Okresný súd žalovanej doručil dňa 14.9.2016 platobný rozkaz do rúk právneho zástupcu, ktorý dňa 23.9.2016 podal odpor.

3. Súd prvej inštancie poukázal na § 265 ods. 1 C. s. p., § 267 ods. 1, 2 C. s. p. a konštatoval, že v danom prípade žalovaná podala na okresnom súde dňa 23.9.2016 odpor proti platobnému rozkazu. Platobný rozkaz žalovaná prevzala dňa 7.12.2009 a odpor bol podaný dňa 23.9.2016, teda po 15 dňovej

zákonom stanovenej lehote. Je preto zrejme, že odpor bol podaný oneskorene, a preto ho prvoinštančný súd odmietol.

4. Okresný súd zároveň považoval za potrebné uviesť, že úlohou súdu pri doručovaní písomnosti, nie je oprávnenie skúmať, či plná moc udelená osobe na preberanie zásielok je platná. Pre súd je podstatná skutočnosť na doručenke, z ktorej je zrejme, že platobný rozkaz bol prevzatý splnomocnencom, čo bolo potvrdené jeho vlastnoručným podpisom. Doručenka je verejnou listinou, a teda údaje na doručenke sa považujú za pravdivé, pokiaľ nie je dokázaný opak.

5. Na odvolanie žalovanej, Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, napadnutým uznesením zo dňa 27. decembra 2016, č. k. 2Cob/190/2016-127, odvolanie žalovanej odmietol, s tým, že strany sporu nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Odvolací súd poukázal na § 355 ods. 2 C. s. p., § 357 C. s. p. a § 386 písm. c/ C. s. p., pričom uviedol, že nová právna úprava účinná odo dňa 1.7.2016, zmenila koncepciu prípustnosti odvolania proti uzneseniu tým, že ustanovuje taxatívny výpočet uznesení, proti ktorým odvolanie prípustné nie je ale naopak taxatívne ustanovuje okruh uznesení, proti ktorým odvolanie prípustné je (§ 357 C. s. p.). Dodal, že proti uzneseniu o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu, odvolanie nie je prípustné, preto súd prvej inštancie správne poučil strany sporu o tom, že proti rozhodnutiu okresného súdu, odvolanie nie je prípustné.

7. Krajský súd v Košiciach konštatoval, že odpor proti platobnému rozkazu, nie je podanie vo veci samej, ako sa to nesprávne domnieva žalovaná. Odvolací súd z uvedeného dôvodu, odvolanie žalovanej podľa § 386 písm. c/ C. s. p., odmietol, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

8. Proti uzneseniu odvolacieho súdu, podala včas dovolanie žalovaná odôvodnené podľa § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento dôvod zmätočnosti uvedený podľa dovolateľky spočíva v tom, že odvolací súd odmietol odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves o odmietnutí odporu, nakoľko podľa odvolacieho súdu odvolanie voči takému uzneseniu, nie je prípustné. Pritom ale Civilný sporový poriadok podľa žalovanej hovorí presný opak, čo znamená nesprávny procesný postup odvolacieho súdu a znemožnenie uplatňovania práva na spravodlivý proces žalovanej.

9. V prvom rade dovolateľka poukázala na skutočnosť, že v exekučnom konaní nepochybne preukázala, že platobný rozkaz nie je právoplatným, nakoľko nikdy nebol doručený žalovanej do vlastných rúk tak, ako to vyžadoval § 170 ods. 1 O. s. p. (a vyžaduje aj teraz platný C. s. p.), ale len osobe bez splnomocnenia na preberanie zásielok určených žalovanej do vlastných rúk. V súlade s postupom súdu prvej inštancie a opätovne doručovaným platobným rozkazom (nakoľko všetky predchádzajúce pokusy o doručenie platobného rozkazu do vlastných rúk boli preukázateľne a žalovanou preukázané za neúspešné), podala voči opätovne doručovanému platobnému rozkazu, žalovaná písomným podaním zo dňa 21.9.2016, odpor. Následne Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením, podaný odpor voči platobnému rozkazu odmietol ako podaný oneskorene. Navyše v zmysle časti uznesenia obsahujúcej poučenie o opravnom prostriedku, bola žalovaná nesprávne a v zrejmom rozpore so zákonom, súdom prvej inštancie poučená o tom, že proti tomuto uzneseniu odvolanie, nie je prípustné.

10. Záver odvolacieho súdu v predmetnom konaní je podľa dovolateľky nielen arbitrárnym, ale aj v priamom rozpore s textom zákona. Podľa demonštratívneho výpočtu podaní v § 123 ods. 2 C. s. p., podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia. V napadnutom uznesení krajský súd, podľa dovolateľky svojvôľou a ignoráciou výslovného znenia legálnej definície zákona, dospel k záveru, že odpor nie je podaním vo veci samej tak, že súd v napadnutom uznesení pri svojich právnych záveroch nepostupoval podľa

ustanovenia § 123 ods. 2 C. s. p., a toto ustanovenie neuviedol. Takýmto postupom podľa názoru žalovanej, odvolací súd v prvom rade znemožnil žalovanej namietat' celkom zjavne nesprávne závery súdu prvej inštancie o doručení platobného rozkazu v roku 2009, hoci žalovaná viacerými dôkazmi preukázala pravý opak. V druhom rade, odvolací súd zároveň odňal žalovanej právo na dvojinstančné konanie, keď odignoroval odvolanie voči uzneseniu, proti ktorému je odvolanie v zmysle zákona nepochybne prípustné. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je podľa žalovanej v zmysle uvedeného aj arbitrárne, pretože neobsahuje náležité odôvodnenie, popísaného postupu odvolacieho súdu.

11. Žalovaná preto žiada dovolací súd, aby napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. decembra 2016, č. k. 2Cob/190/2016-127, ako aj uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18. októbra 2016, č. k. 10Cb/129/2016-95, zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie. Prípadne zrušil iba napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľka ďalej požiadala o náhradu trov dovolacieho konania.

12. Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas žalovaná zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

14. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

15. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

16. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

17. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

19. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

20. Dovolateľka prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. právne vymedzila tým, že súdy oboch inštancií nesprávnym procesným postupom jej znemožnili, aby uskutočňovala procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za

naplnenie nesprávneho procesného postupu, znemožňujúceho žalovanej uskutočňovať jej patriace procesné práva, žalovaná uviedla, že jej podaný odpor voči platobnému rozkazu (ktorého riadne nedoručenie bolo podľa žalovanej preukázané), okresný súd uznesením nesprávne odmietol z procesného dôvodu nedodržania lehoty, pričom súdy oboch inštancií zdôraznili, že odvolanie proti uzneseniu o odmietnutí odporu, nie je prípustné.

21. Podľa presvedčenia žalovanej, je jej mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

22. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

23. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a miera možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritornú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

24. Podľa § 123 ods. 2 C. s. p., podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

25. Podľa § 355 ods. 2 C. s. p., proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

26. Podľa § 357 písm. b/ C. s. p., odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o odmietnutí podania vo veci samej.

27. Dovolací súd zisťuje, že Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd, napadnutým uznesením zo dňa 27. decembra 2016, č. k. 2Cob/190/2016-127, odmietol odvolanie voči uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18. októbra 2016, č. k. 10Cb/129/2016-95, ktorým okresný súd odmietol odpor podaný žalovanou proti platobnému rozkazu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 2. decembra 2009, č. k. 11Ro/244/2009-25. Zároveň súd prvej inštancie v poučení predmetného uznesenia o odmietnutí odporu uviedol, že proti tomuto uzneseniu, odvolanie nie je prípustné. Odvolací súd konštatoval, že odvolanie voči uzneseniu o odmietnutí odporu, nie je prípustné, pretože odpor proti platobnému rozkazu nie je podanie vo veci samej, ako sa to nesprávne domnieva žalovaná (bod 26 napadnutého uznesenia odvolacieho súdu). Vzhľadom na uvedené, mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie, strany sporu správne poučil o tom, že proti odvolaniu o uznesení o odmietnutí odporu, odvolanie nie je prípustné.

28. Je zrejmé, že v danom spore odvolací súd dospel k nesprávnemu výkladu ustanovení Civilného sporového poriadku, keď uviedol, že odpor proti platobnému rozkazu, nie je podaním vo veci samej, čím odvolanie proti takémuto uzneseniu nie je prípustné. Dovolací súd zdôrazňuje, že podľa § 123 ods. 2 C. s. p., medzi podania vo veci samej, patrí aj podanie odporu. Keďže podľa § 357 písm. b/ C. s. p., odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o odmietnutí podania vo veci samej, medzi ktoré podania patrí aj podanie odporu v zmysle § 123 ods. 2 C. s. p., takýmto postupom odvolacieho

súdu došlo k porušeniu práv žalovanej na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Odmietnutie odvolania, resp. takýmto nesprávnym postupom odvolacieho súdu, došlo k narušeniu princípu rovnosti zbraní, kedy sa znemožnilo strane sporu realizovať jej procesné oprávnenie podať odvolanie, čím sa zmarila možnosť jej aktívnej účasti na konaní. Procedurálne rovnakou vadou je poznačený aj postup súdu prvej inštancie, ktorý stranu sporu nesprávne poučil o možnosti podať opravný prostriedok proti uzneseniu o odmietnutí odporu. Zistené procesné vady konania zakladajú prípustnosť dovolania a sú zároveň tiež dôvodmi, pre ktoré musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušiť, pretože rozhodnutia vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôžu byť považované za správne.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky, vzhľadom na dôvodnosť dovolania, napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.). Pretože dôvody, pre ktoré bolo zrušené rozhodnutie odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozhodnutie súdu prvej inštancie a nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením odvolacieho súdu, najvyšší súd zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C. s. p.) a vec vrátil Okresnému súdu Spišská Nová Ves, ako súdu prvej inštancie, na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

30. Súd prvej inštancie a odvolací súd, sú právnym názorom dovolacieho súdu viazaní (§ 455 C. s. p.).

31. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

32. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.